

Dvärgläsbräken och jordtunga på Öland

Den lilla ormbunken dvärgläsbräken verkar på Öland alltid växa tillsammans med en svart jordtunga. Är det någon annan som har observerat detta fenomen?

ULLA-BRITT ANDERSSON & THOMAS GUNNARSSON

Sommaren 2003 återfann vi dvärgläsbräken *Botrychium simplex* på norra Öland. Arten var tidigare noterad i området 1934 och 1939. Vi har sedan dess besökt lokalen varje år i andra hälften av juni månad. Antalet dvärgläsbräken har varierat enligt följande:

2003	2004	2005	2006	2007
22	11	67	212	322

Vid besöket 2006 noterade vi att en svart jordtunga *Geoglossum* sp. växte rikligt tillsammans med dvärgläsbräken. Vi tog ett belägg av svampen men den är inte säkert artbestämd ännu.

I år besökte vi lokalen redan den 10 juni med tanke på den värme och torka som rådde på Öland under senvåren. Helena Lager som är ansvarig för åtgärdsprogrammen på länsstyrelsen i Kalmar var också med. På den ursprungliga lokalen som är ett försumpat sandtag fann vi ett rekordstort antal dvärgläsbräken. Även i år växte den svarta jordtungan tillsammans med arten.

Ytterligare en lokal för dvärgläsbräken hittades ungefär 50 meter öster om gropen. Arten växte på en fuktig stig och vi kunde räkna 14 exemplar. Även på detta ställe växte den svarta jordtungan. På väg tillbaka till bilen fann Helena ytterligare en växtplats för dvärgläsbräken cirka 350 meter norr om ursprungslokalen. På en fuktig stig vid ett dike växte 40 exemplar av arten och även på denna lokal fanns den svarta jordtungan. Slump eller... Vi sökte på andra lämpliga lokaler i närheten men kunde inte finna några fler jordtungor eller dvärgläsbräken.

Nu undrar vi om någon annan noterat denna jordtunga vid växtplatser för dvärgläsbräken.

Det är inte ofta jordtungorna är större än de kärleväxter de växer bredvid, men här verkar så vara fallet. Foto: Thomas Gunnarsson.

Botrychium simplex was consistently found next to a species of *Geoglossum* on its Öland localities.

Vi har kontaktat Anders Svenson som skrivit åtgärdsprogrammet för dvärgläsbräken men han hade inte hört talas om något liknande. Jordtungor är inte kända för att bilda mykorrhiza så något sådant samband är det nog inte frågan om. Kanske finns någon gemensam nämnare som får både jordtunga och dvärgläsbräken att trivas?

Andersson, U.-B. & Gunnarsson, T. 2007. Dvärgläsbräken och jordtunga på Öland. [*Botrychium simplex* consistently found together with *Geoglossum* sp. on Öland, SE Sweden.] – *Svensk Bot. Tidskr.* 101: 359. Uppsala. ISSN 0039-646X.

Adress: Kummelvägen 12, 386 92 Färjestaden
E-post: ulla-britt_andersson@telia.com